

SORG HANDLEPLAN

PÅ SKOVGÅRDSSKOLEN

SKOVGÅRDSSKOLEN

Denne sorghandleplan er udarbejdet som en hjælp for lærere, GFO personale og ledelse på Skovgårdsskolen, så de i et samspil med forældre kan få hjælp til at håndtere de svære situationer, der kan opstå og ofte opstår i sorgsituationer.

Erfaringer viser, at det kan være en god støtte at have fælles rammer at handle ud fra, når skolen skal løfte sit ansvar og sikre at ingen lades alene med deres sorg.

Denne plan er tænkt som en støtte i, hvad der for mange kan forekomme som en svær situation. Planen skitserer i korte træk den ansvarsfordeling og de arbejdsopgaver og initiativer, som skolen og forældre bør tage, når sorgsituationerne opstår. En plan som denne kan ikke tage højde for alt, idet ikke to sorgsituationer er ens. Men den kan bruges som en guideline for, hvordan lærere, pædagoger og ledelse kan og bør reagere for at få krisesituationer til at forløbe så hensigtsmæssigt og skånsomt som muligt.

Planen ligger på skolens hjemmeside, således at såvel ansatte som forældre kan orientere sig om, hvilke initiativer skolen kan forventes at tage i de givne situationer.

Planen er udarbejdet med udgangspunkt i pjecen "Børn i Sorg", udgivet af Danmarks Lærerforening i samarbejde med Skole & Samfund og Kræftens Bekæmpelse.

Denne sorghandleplan revideres på skoleårets første lærermøde. Kommentarer og/eller forslag til tilføjelser og ændringer modtages gerne og kan afleveres til skolens ledelse.

*Skovgårdsskolens ledelse og
Sorghandleplansudvalget,
2026*

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1: Forside
- 2: Indledning
 - Indholdsfortegnelse
- 3: Hvis skolen mister en elev
- 7: Hvis en elev går bort i en ferieperiode
- 9: Hvis en elev mister sin mor, far eller søskende
- 12: Sorg: Det gør ondt at miste
- 13: Hvis skolen mister en ansat
- 15: Mulige sorgreaktioner
 - Hjælp til børn i sorg & Kontaktpersoner

Ledelsen sørger for, at klasselærerne herefter går til klasserne og informerer eleverne om, at der er sket et dødsfald, og at der afholdes en fælles mindesstund. Vær opmærksom på, at der kan være reaktioner pga. tætte relationer til børn/ søskende i andre klasser.

Indkaldelse til og afholdelse af en fælles mindesstund i aulaen i respektfulde rammer for hele skolen. Ledelsen fortæller skolens elever om dødsfaldet.

- Der synges en sang
- Spørgsmål afklares
- Klasselærerne følger deres elever til klasselokalet, og bliver hos dem timen ud

Flagning - Om muligt flager skolen på halv stang på selve dødsdagen og på begravelsesdagen

Fælles information til forældrene til skolens elever

Afsætter tid til en opfølgende samtale med klasselæreren, hvis dette er et ønske

KLASSELÆREREN

Som klasselærer vil man naturligt blive inddraget i den sorgproces og de praktiske foranstaltninger, der vil opstå i forbindelse med at klassen mister en klassekammerat.

På denne og næste side, kan du se, hvordan du skal forholde dig. Sorghandleplanen er tænkt som en hjælp, men der kan være situationer, hvor det vil være mere hensigtsmæssigt at følge ande en anden, nøje aftalt, fremgangs-måde.

En af handleplanens vigtigste funktioner er således, at ingen, der skal hjælpe og støtte, må føle sig handlingslammet. Husk at bede om hjælp, hvis du har brug for den. Du kan søge hjælp hos dit team og/eller hos din afdelingsleder.

KLASSELÆREREN - KONTAKT TIL HJEMMET

Klasselæreren tager kontakt til den berørte familie og tager eventuelt på hjemmebesøg:

- Sørg for at få nøjagtig information om, hvad der er sket (rygter manes i jorden).
- Er der oplysninger, der ikke må videregives til skolen/ eleverne?
- Hvad kan klasselæreren/skolen/GFO hjælpe med?
- For at orientere om, hvad der vil ske på skolen i løbet af den første dag eller resten af dagen.
- For at få afklaret, hvordan forældrene evt. ønsker at deltage i en del af forløbet.

Afleverer en buket blomster og evt. et lille brev fra skolen og lærerne

Har løbende kontakt til hjemmet, hvor flg. kan drøftes:

- Hvad skal klassen have at vide
- Er der oplysninger om begravelsen
- Ønsker forældrene lærernes og klassekammeraternes deltagelse.

Hvis forældrene ønsker skolens deltagelse i begravelsen, deltager mindst klasselæreren og en repræsentant for ledelsen.

KLASSELÆREREN - INITIATIVER I KLASSEN

Klasselæreren + evt. anden person er i lokalet, når de første elever ankommer.

Elevens plads kan være markeret på en speciel måde f.eks. med lys.

Klassen taler meget grundigt om, hvad der er sket (rygter skal manes i jorden).

Klassen taler med eleverne om den elev man har mistet.

Eleverne skal have lov til at fortælle alt, både positive og negative oplevelser. Man kan evt. lade eleverne lave en hilsen om den mistede elev til forældrene. Det kan være breve, digte, tegninger og små historier.

Der skal være mulighed for at have aktiviteter, der ikke har med død at gøre.

Dagen afsluttes, så der ikke er elever, der skal hjem til et tomt hus (ledelsens/kontorets opgave i fællesskab med klasselærerne.) Eleverne kan evt. gå i GFO/Klubben indtil forældrene kommer hjem. De store skal opfordres til at sidde samlet et sted på skolen sammen med en lærer, de kender godt, indtil de kan tage hjem til forældrene.

Præsten kontaktes evt. og kommer evt. i klassen for at fortælle om begravelsen. Besøget kan foregå den første dag eller en anden dag inden begravelsen.

KLASSELÆREREN - GODE RÅD I EN SVÆR TID

For mange mennesker kan det, af mange årsager, være vanskeligt at forholde sig til sorg og død. I afmagt kan der være tendens til at vælge en uhensigtsmæssig løsning - nemlig at lade som ingenting. Det er det værste, vi kan gøre.

Det er derfor godt at huske følgende:

- Vær aktiv lyttende og nærværende
- Lad være med at bagatellisere
- Alle følelser er i orden i forbindelse med sorg
- At være ked af det er mange ting
- Vær opmærksom på ændret adfærd
- Vær opmærksom på, at sorgprocesser tager tid

Giv klar besked

Børn har brug for grundig besked. Hvis ikke de får konkret viden, arbejder fantasien. Og ofte vil fantasiens tanker og grusomheder overstige den virkelige hændelse.

I situationer som denne, kan man som klasselærer evt. kontakte: Præsten, psykologen og/eller Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)

KLASSELÆREREN - KONTAKTEN TIL KLASSENS FORÆLDRE

Klasselæreren kontakter i første omgang klasserepræsentanten, og de planlægger sammen informationen til den samlede gruppe.

Forældrene informeres grundigt om dødsfaldet og begravelsen.

Informationen kan, afhængigt af klassetrin, gives skriftligt eller på et møde.

Skolen har en forventning om, at de elever der deltager i begravelsen, har en forældre med, som derved kan følge op på barnets reaktioner og sorg

Så hurtigt som muligt efter dødsfaldet kan der arrangeres et foredrag for forældrene om børns sorgreaktioner

Sorgreaktioner hos børn kan være:

Tristhed, længsel og savn
Skyld, selvbefejdelse og skam
Regressiv adfærd – bliver mindre
Bliver mere sårbar
Depressiv holdning med følelsesgennembrud
Angst
Får ondt i maven, i hovedet etc.
Begynder at sove uroligt – mareridt

Kommer let i konflikt med omgivelserne
Trækker sig tilbage fra socialt samvær
Frygt for fremtiden
Problemer med at lære
Koncentrationsproblemer
Laver ballade / Opfører sig alt for artig
Bliver opmærksomhedskrævende
Bliver en anden

KLASSELÆREREN - BEGRAVELSESDAGEN

Der kan afholdes klassemøde om morgenen på begravelsesdagen om, hvad der skal ske

Klassens lærere og eventuelt repræsentanter fra GFO deltager i begravelsen i overensstemmelse med klassens ønsker (såfremt hjemmet ønsker det)

Skolen har en forventning om, at de elever der deltager i begravelsen, har en forældre med, som derved kan følge op på barnets reaktioner og sorg

Der flages på halvt på skolen

HVIS EN ELEV GÅR BORT I EN FERIEPERIODE

Hvis en elev på skolen går bort i en ferieperiode, er det også vigtigt, at alle bliver informeret på bedste vis og i den rette rækkefølge.

I nedenstående model og på de kommende sider, kan du se hvad du skal gøre og hvad du kan forvente, der vil blive gjort.

Den der først får kendskab til dødsfaldet kontakter ledelsen. Kontaktoplysninger findes på Aula..

Herefter har Ledelsen ansvaret for at koordinere, hvad der skal iværksættes, som skitseret i denne sorghandleplan.

ANSVARSFORDELING OG INIIVIATIVER

HVIS EN ELEV GÅR BORT I EN FERIEPERIODE

LEDELSEN

Sørger for fælles information til medarbejderne.

Har ansvaret for, at der bliver taget hånd om klasselæreren, så vedkommende er i stand til at varetage sine ansvarsområder midt i en ferieperiode

Arrangerer mindestund den første dag efter ferien.

Giver eleverne besked om dødsfaldet. Meddelelsen gives så respektfuldt som muligt

Sørger for ved mindestunden, at der...

- tændes et lys
- synges en sang
- er blomster
- evt. er et foto af eleven til mindestunden, så fokus er på at mindes eleven og ikke på at definere, hvem eleven var.

Klasselærerne følger deres klasser til klasselokalet og bliver hos dem timen ud, og evt. spørgsmål afklares. Vær opmærksom på, at der kan være reaktioner pga. tætte relationer til børn/søskende i andre klasser

KLASSELÆREREN

Sørger for i samarbejde med ledelsen:

Besked til klassen

Kontakt til hjemmet

Blomster til og deltagelse i begravelsen

Skriftlig information til klassens forældre

Forløbet i klassen den første dag efter ferien:

Elevens plads kan være markeret på en speciel måde f.eks. med lys

Man taler meget grundigt om, hvad der er sket (rygter skal manes i jorden)

Man snakker med eleverne om den mistede elev. Eleverne skal have lov til at fortælle alt, både positive og negative oplevelser

Man kan evt. lade eleverne lave en hilsen om den mistede til forældrene. Det kan være breve, digte, tegninger og små historier

Der skal være mulighed for at have aktiviteter, der ikke har med død at gøre.

Se også s. 6: Gode råd i en svær tid

hvor det vil være mere hensigtsmæssigt at følge en anden, nøje aftalt, fremgangsmåde.

En af handleplanens vigtigste funktioner er således, at ingen, der skal hjælpe og støtte, må

føle sig handlingslammet. Hvis en elev mister et nært familiemedlem er det vigtigt at hele årgangsteamet bliver inddraget, så man kan støtte eleven i den sorgproces han/hun vil gennemgå.

1. KONTAKT TIL HJEMMET EFTER DØDSFALDET

Klasselærer og/eller GFO-medarbejder, alt afhængig af tidspunktet, kontakter elevens hjem, og aftaler:

- et passende tidspunkt evt. at besøge hjemmet og den berørte elev/elever
- hvad hjemmet ønsker, der skal siges og gøres
- hvad klasselæreren/GFO'en kan hjælpe med
- om det er nødvendigt at kontakte skolens psykolog
- hvad der skal ske de kommende dage (herunder skal klasselæreren oplyse om, hvad skolen vil gøre). Fortæl, at der vil være klassemøde den efterfølgende dag, hvor de øvrige elever orienteres om dødsfaldet. Den pågældende elev kan være til stede, men det er op til en individuel vurdering
- at klasselæreren kontakter hjemmet i løbet af et par dage (se 2. kontakt med hjemmet på s. 11)

INITIATIVER I KLASSEN

Der udsendes en kort orienterings-skrivelse til årgangens forældre fra enten klasselærer eller årgangens koordinator. Husk at sende en kopi til ledelsen

Første morgen efter dødsfaldet eller i løbet af skoledagen, har elevens klasse et klassemøde, hvor klassen orienteres og evt. rygter manes i jorden.

Klassemødet afholdes, om muligt, ikke før der har været kontakt til de efterladte. Kan klasselæreren ikke være til stede, skal det være en anden med stærk tilknytning til klassen, der afholder mødet. F.eks. en fra GFO'en eller en anden lærer fra klasse teamet.

Klassen forberedes, og der tales om vigtigheden i åbenheden omkring et tab. Det er vigtigt at være opmærksom på hele klassens reaktion. Hvis den berørte elev deltager i mødet, skal der tages særligt hensyn til hans/hendes behov og de aftaler, der er indgået med hjemmet

2. KONTAKT TIL HJEMMET

Opfølgning på hvorvidt hjemmet ønsker, at klasselæreren eller andre repræsentanter fra skolen deltager i begravelsen

Hør til elevens ve og vel, og aftal hvornår og hvordan eleven skal vende tilbage til skolen.

Tal om, hvordan klassekammeraterne skal forholde sig, når eleven vender tilbage. Herunder kan man evt. orientere om hvad der er talt om på klassemødet.

Fortæl, at du som klasselærer og/ eller pædagog med særlig tilknytning til eleven har mulighed for løbende at have enesamtaler med eleven, hvor det primære formål er at udvise omsorg, lytte og vise eleven at der mulighed for at tale om den sorg, et dødsfald naturligvis vil bringe

Henvi til muligheden for at inddrage eventuelle professionelle omsorgspersoner. Se s. 6 og s. 15

BEGRAVELSESDAGEN

Klasselæreren eller anden medarbejder med særlig tilknytning til eleven deltager ved begravelsen, hvis hjemmet ønsker det.

OPMÆRKSOMHED

Fortæl og vis den berørte elev, at du har mulighed for løbende at tale med eleven om tabet og sorgen. Det primære formål er at udvise omsorg, lytte og vise eleven, at der mulighed for at tale om den sorg, et dødsfald oftest vil bringe.

DET GØR ONDT AT MISTE

Som lærer/pædagog skal man være opmærksom på, at børn reagerer forskelligt på sorg. Det forventes ikke, at man som lærer/pædagog går ind og 'optræder som psykolog', blot at man:

- ... lytter og udviser omsorg
 - ... er opmærksom på sorgens 4 stadier
 - ... henviser eleven/hjemmet til de professionelle kontaktpersoner og muligheder, der findes.
- Se s. 15

SORGENS 4 STADIER

ALVORLIG SYGDOM HOS FORÆLDRE ELLER SØSKENDE

Hvis skolen får meddelelse om alvorlig sygdom, ulykke eller lign. hos en elev eller elevens søskende eller forældre, overvejes det i det enkelte tilfælde, hvilke initiativer der skal foretages.

Men som udgangspunkt orienteres klasselærer, årgangsteam, GFO og ledelsen altid om situationen, og klasselærer og ledelse beslutter i fællesskab, hvad næste træk skal være.

Vær opmærksom på, at alvorlig sygdom i nær familie kan skabe stor sorg og utryghed hos et barn på lige fod med et dødsfald. Vis eleven, at du der for ham/hende, og kontakt hjemmet for at aftale, hvordan hjemmet ønsker skolen/GFO'en skal forholde sig i den givne situation.

Se desuden s. 6.

HVIS EN ELEV MISTER

Børn får tidligt kontakt til andre mennesker. Det er naturligt at regne med, at børn også vil kunne reagere stærkt, hvis de mister mennesker som står dem nær, ved f.eks. dødsfald eller svær skilsmisse. Det kan handle om: Bedsteforældre, venner etc.

Når skolen bliver bekendt med elevens tab (også skilsmisse) orienteres klasselærer, årgangs-team, GFO og ledelsen altid om situationen.

Klasselæreren kontakter hjemmet og orienterer hjemmet om, at skolen/GFO'en prøver at hjælpe eleven på bedste vis i sorgen.

Klasselærer eller anden lærer/ pædagog med særlig tilknytning til eleven, fortæller og viser den berørte elev, at han/hun har mulighed for løbende at tale med eleven om tabet og sorgen.

Det primære formål er at udvise omsorg, lytte og vise eleven, at der mulighed for at tale om en eventuel sorg.

Se desuden s. 6 og vær opmærksom på at der kan komme sene reaktioner på det skete .

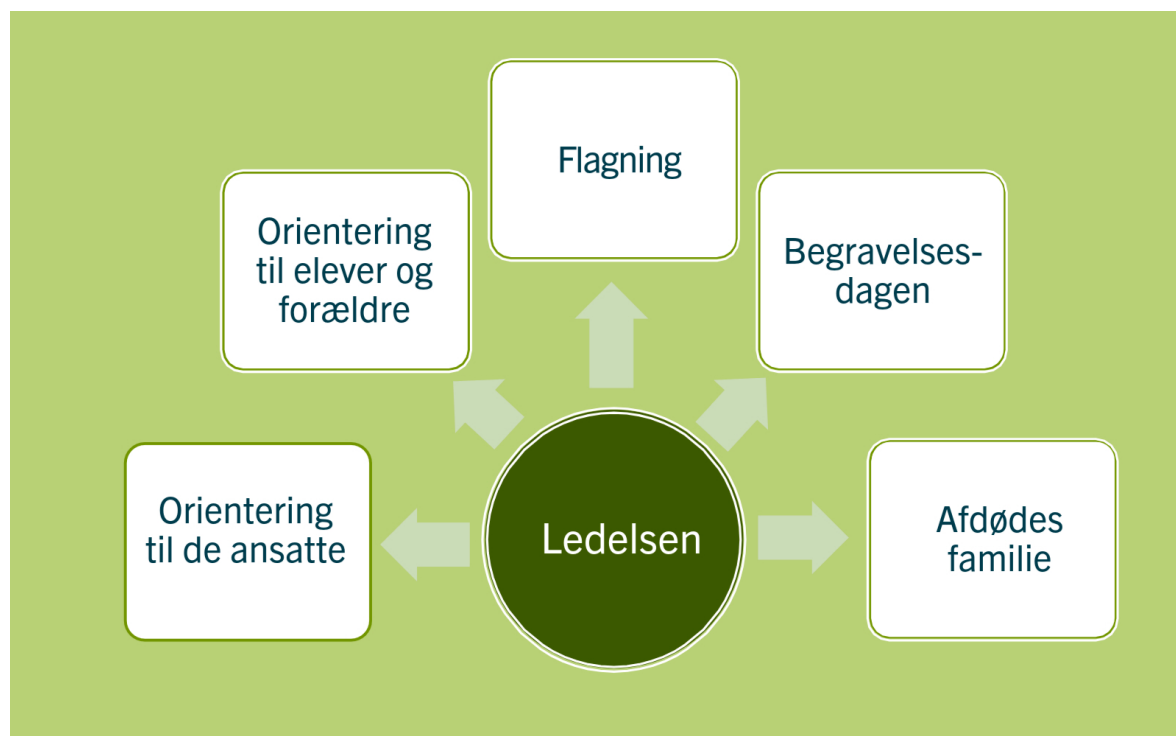
HVIS SKOLEN MISTER EN ANSAT

Hvis en ansat på skolen går bort, er det vigtigt, at alle bliver informeret på bedste vis og i den rette rækkefølge.

Nedenfor og på næste side kan du se, hvad du skal gøre og hvad du kan forvente, der vil blive gjort.

Når en ansat dør, sørger ledelsen for - sammen med den afdødes nærmeste kolleger - at aftale hvilke initiativer skolen skal iværksætte.

Under alle omstændigheder iværksættes følgende:

ANSVARSFORDELING OG INIIVIATIVER

HVIS SKOLEN MISTER EN ANSAT

FÆLLES INFORMATION TIL MEDARBEJDERNE

Ledelsen kontakter skolens medarbejdere (via Aula og sms) og får samlet dem til et kort møde før skolestart.

Ledelsen skaber rammen om samværet.

Skolens ansatte har en stund sammen, hvor de mindes den afdøde.

Ledelsen sørger for - sammen med den afdødes nærmeste kolleger - at aftale hvilke initiativer skolen skal iværksætte.

Ledelsen informerer om, hvordan skolen vil forholde sig mht. denne dag, herunder hvilke informationer, der skal gives til eleverne. Alle informationer skal være klare og præcise for at undgå misforståelser.

Ansatte, som rammes af sorgen, og som ikke formår at gennemføre en sædvanlig skoledag, fritages fra denne.

FLAGNING

Om muligt flager skolen på halv stang på selve dødsdagen og på begravelsesdagen

ORIENTERING TIL ELEVER OG FORÆLDRE

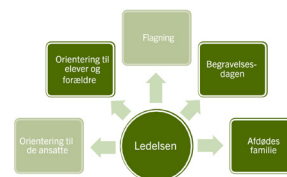
Ledelsen orienterer skriftligt elever og forældre på skolen med oplysninger om dødsfaldet samt oplysninger om afholdelse af mindestund.

Afholdelse af mindestund i aulaen i respektfulde rammer for hele skolen.

Ledelsen fortæller skolens elever om dødsfaldet.

- Der synges en sang
- Spørgsmål afklares
- Klasselærere følger deres elever til klasselokalet, og bliver hos dem timen ud

Send ikke elever hjem, men find alternative løsninger. Slå evt. flere klasser sammen. Der kan være behov for særlige hensyn til afdødes klasser

AFDØDES FAMILIE OG BEGRAVELSESDAGEN

Ledelsen tager kontakt til afdødes familie.

Sørg for at familien får at vide, hvad skolen foretager sig i anledning af dødsfaldet.

Vær opmærksom på, om de efterladte har særlige ønsker eller forventninger til skolen.

Der sendes et kort og en buket til familien både på døds- og begravelsesdagen.

Om muligt flager skolen på halv stang på selve dødsdagen og på begravelsesdagen

MULIGE SORGREAKTIONER HOS BØRN KAN VÆRE

- Tristhed, længsel og savn
 - Skyld, selvbefejdelse og skam
 - Regressiv adfærd – bliver mindre
 - Bliver mere sårbar
 - Depressiv holdning med følelses- gennembrud
 - Angst
 - Får ondt i maven, i hovedet etc.
 - Begynder at sove uroligt – mareridt
 - Kommer let i konflikt med omgivelserne
 - Trækker sig tilbage fra socialt samvær
 - Frygt for fremtiden
 - Problemer med at lære
 - Koncentrationsproblemer
 - Laver ballade / Opfører sig alt for artig
 - Bliver opmærksomhedskrævende
 - Bliver en anden
- Nogle bearbejder hurtigt sorgen efter at dødsfaldet er blevet kendt.
- Andre vil først få mærkbare reaktioner noget senere.
- Skyldfølelser er typiske udslag af sorgreaktioner hos børn og unge mennesker. Hos børn forbindes skyldfølelsen ofte med, om de fortsat kan lege og have det sjovt.
- Både hos børn og teenagere forbindes den tit med "magisk tænkning": Døde hun, fordi jeg sagde eller gjorde noget bestemt. Hvis jeg bare gør sådan og sådan, så er der ikke flere, der dør! –

I disse sammenhænge er rådgivning og vejledning meget vigtig.

HJÆLP TIL BØRN I SORG

Kontaktoplysninger Skovgårdsskolen: Skoleleder Jan Eirik Olsen, tlf. 40735411

Skolepsykologen (se aula), træffes vedkommende ikke, kan man ringe til Gentofte Kommune, som kan henvise til en anden skolepsykolog

Præsterne i Ordrup og Jægersborg Kirke

Ordrup kirke: <https://www.ordrupkirke.dk/>

Jægersborg kirke: <https://www.jaegersborgkirke.dk/>

Det nationale sorgcenter: <https://sorgcenter.dk/>

Børns vilkår: <https://bornsvilkar.dk/>

Når børn og unge mister: <https://www.cancer.dk/boern-unge/mister/>

